מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מאפיינים של יישוב כפרי לעומת יישוב עירוני
- לזהות הבדלים בצפיפות אוכלוסייה, תעסוקה ושירותים
- לנתח יתרונות וחסרונות של חיים בכפר ובעיר

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – מיון מאפיינים - כפרי או עירוני

1. ב – יישוב עירוני
2. ב – יישוב כפרי
3. ב – יישוב עירוני
4. ב – יישוב כפרי
5. ב – יישוב כפרי
6. ב – יישוב עירוני

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – כפרים מתאפיינים בשדות, מטעים ורפתות
2. נכון – בערים יש הרבה אנשים בשטח קטן יחסית
3. לא נכון – גורדי שחקים אופייניים לערים, לא לכפרים
4. נכון – בכפרים יש פחות שירותים ציבוריים זמינים
5. לא נכון – אי חום עירוני קשור לבנייה צפופה שיש בערים
6. נכון – בקהילות קטנות הקשרים החברתיים הדוקים יותר

חלק ג׳ – השלימו את המשפט

1. כפרי
2. עירוני
3. עיר
4. עיר
5. נמוכה

חלק ד׳ – התאימו מאפיין לסוג היישוב

- 1 – ד (יישוב עירוני)
- 2 – ה (יישוב כפרי)
- 3 – א (יישוב כפרי)
- 4 – ב (יישוב עירוני)
- 5 – ג (יישוב כפרי)

חלק ה׳ – חושבים ומנמקים

1. למשל: בכפר יש פחות צפיפות ויותר שטחים חקלאיים, בעיר יש יותר בנייה לגובה ויותר תחבורה ציבורית
2. בגלל ריבוי בניינים, כבישים ואספלט שסופגים חום ולא מאפשרים לו להתפזר כמו בשטח פתוח
3. למשל: בית חולים, אוניברסיטה או תיאטרון

חלק ו׳ – כתיבה - יתרונות וחסרונות

1. התלמיד יבחר צד ויסביר תוך שימוש במאפיינים שנלמדו כמו צפיפות, שירותים, קהילה או תעסוקה. יש לבדוק שימוש נכון במושגים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שדות/מטעים/רפת/צפיפות נמוכה/קהילה קטנה
- גורדי שחקים/תחבורה ציבורית/צפיפות גבוהה/אי חום
- בית חולים/אוניברסיטה/תיאטרון - שירותים הדורשים אוכלוסייה גדולה

טיפים להפעלה:

- אפשר להתחיל בדיון פתוח: מי מהתלמידים גר בכפר ומי בעיר, ולבקש דוגמאות אישיות
- כדאי להשתמש במפת ישראל כדי להראות דוגמאות אמיתיות ליישובים כפריים ועירוניים
- את חלק ההתאמה אפשר לבצע בזוגות לפני המעבר לחלק הכתיבה האישי

דף תרגול: כפר או עיר?

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

יש יישובים קטנים שנקראים כפרים ויש יישובים גדולים שנקראים ערים. בדף הזה נלמד מה ההבדל ביניהם.

📖 מילון קטן:

יישוב כפרי	מקום מגורים קטן, בדרך כלל עם שדות וחקלאות
יישוב עירוני	מקום מגורים גדול וצפוף עם הרבה בניינים
צפיפות אוכלוסייה	כמה אנשים גרים בשטח מסוים
אי חום עירוני	תופעה שבה בעיר חם יותר מהסביבה בגלל הבנייה
רפת	מקום שבו מגדלים פרות לחלב
גורד שחקים	בניין גבוה מאוד בעיר
מטע	שטח חקלאי שבו גדלים עצי פרי
תעסוקה	סוג העבודה שאנשים עושים ביישוב

1 חלק א׳ – מיון מאפיינים - כפרי או עירוני

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בניינים גבוהים מאוד - איפה יש כאלה?

א) יישוב כפרי ב) יישוב עירוני ג) שניהם באותה מידה ד) אף אחד מהם

2. שדות וחקלאות ליד הבית - איפה זה קורה?

א) יישוב עירוני ב) יישוב כפרי ג) עיר גדולה בלבד ד) אף אחד מהם

3. הרבה תחבורה ופקקים - איפה זה קורה?

א) יישוב כפרי ב) יישוב עירוני ג) כפר קטן ד) חווה חקלאית

4. מקום קטן שכולם מכירים זה את זה - כפר או עיר?

א) יישוב עירוני ב) יישוב כפרי ג) עיר גדולה ד) מטרופולין

5. מעט אנשים בשטח גדול - איפה זה קורה?

א) יישוב עירוני ב) יישוב כפרי ג) רק ערים גדולות ד) שניהם במידה שווה

6. חום רב בקיץ בגלל הרבה בניינים ואספלט - איפה זה קורה?

א) יישוב כפרי ב) יישוב עירוני ג) שדות חקלאיים ד) כפרים קטנים בלבד

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ביישוב כפרי יש בדרך כלל יותר שטחים חקלאיים מאשר ביישוב עירוני	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	ביישוב עירוני הצפיפות גבוהה יותר מאשר ביישוב כפרי	☐	☐
3	בכפרים קטנים יש בדרך כלל יותר גורדי שחקים מאשר בערים	☐	☐
4	ביישוב כפרי לפעמים צריך לנסוע מרחק רב כדי להגיע לבית חולים	☐	☐
5	אי חום עירוני הוא תופעה שקורה בעיקר בכפרים	☐	☐
6	בדרך כלל ביישוב קטן האנשים מכירים אחד את השני יותר מאשר בעיר גדולה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. ביישוב _____ יש בדרך כלל שדות, מטעים ורפת ליד הבתים

2. ביישוב _____ אפשר למצוא גורדי שחקים ובנייה לגובה

3. ב _____ יש לרוב רכבת קלה, אוטובוסים ופקקי תנועה

4. תופעת אי החום בקיץ קשורה ל _____ בגלל הרבה בנייה ואספלט

5. ביישובים כפריים הצפיפות בדרך כלל _____ מאשר בעיר

4 חלק ד' – התאימו מאפיין לסוג היישוב

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גורדי שחקים	___	**א.** יישוב כפרי
2. רפת ושדות	___	**ב.** יישוב עירוני
3. צפיפות נמוכה	___	**ג.** יישוב כפרי
4. רכבת קלה ופקקים	___	**ד.** יישוב עירוני
5. קהילה קטנה ומוכרת	___	**ה.** יישוב כפרי

5 חלק ה' – חושבים ומנמקים

ענו בקצרה.

1. מהם שני הבדלים עיקריים בין יישוב כפרי ליישוב עירוני?

2. מדוע בערים גדולות נוצרת תופעת אי חום בקיץ?

3. תנו דוגמה אחת לשירות שקל יותר למצוא בעיר מאשר בכפר

6 חלק ו' – כתיבה - יתרונות וחסרונות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקה קצרה: האם הייתם מעדיפים לגור בכפר או בעיר? נמקו את בחירתכם תוך הזכרת לפחות שני מאפיינים מהדף

כרטיס יציאה

מהו מאפיין אחד המייחד יישוב כפרי?

מהו מאפיין אחד המייחד יישוב עירוני?

תנו דוגמה לשירות שקשה יותר למצוא בכפר

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀